

7) Pokrivanje drvenih delova zgrade (na pr. patosa) izolacionim materijalom (linoleumom i dr.) treba vršiti samo ako je ispod drvene građe vлага otstranjena⁽¹¹⁾.

8) Ležišta greda (cigla, kamen, beton) treba pre polaganja građe sterilisati kreozotom (ako njegov miris ne smeta) ili 5% Mg-silikofluoridom, vodeći računa da površina ležišta bude dobro natopljena anti-septikom.

Hemijske mere. Ovde se podrazumeva impregnacija i obično konzervisanje drvne građe pre ugradnje i u toku održavanja zgrade.

Svi drveni delovi konstrukcija, izuzev ako je u pitanju drvo velike otpornosti prema truleži, treba da se hemijski zaštite, jer je to najekonomičniji način održavanja zgrade. Ovde dolazi u obzir: 1) sva drvenarija za prizemne delove zgrade, koja treba da bude impregnisana u celini; 2) spoljni i unutrašnji delovi koji se u konstrukciji naročito kvase i 3) spojevi drveta, krajevi greda i sl. koji mogu biti lokalno zaštićeni. Uopšte, gde je opasnost od truleži veća, drvo treba zaštiti u potpunosti, a gde je manja, onda samo osetljive delove. Naročitu važnost treba pridavati spojevima i krajevima greda, koji se polažu na ciglu i kamen⁽³⁹⁾.

Izbor sredstava zavisi od karaktera i namene same zgrade. Kreozot i katranska ulja dolazi na prvo mesto u obzir, a prvenstveno za prizemne konstrukcije, zatim kada drvo nije potrebno bojiti i kada prizemne konstrukcije neće služiti za smeštaj hrane. Slabe strane kreozota i raznih katranskih ulja za zgrade jesu, pored neprijatnog mirisa, i povećanje zapaljivosti drveta. Kada se koristi za zaštitu krajeva građe, kreozot treba da je što topliji (oko 60°C), radi boljeg prodiranja.

U slučaju da se drvo mora bojiti ili ako antiseptik ne sme da se oseća u konstrukciji, koriste se sredstva rastvorljiva u vodi ili odgovarajućem rastvoru. Rastvor pentahlorofenola (5%) u lakom petroleumskom ulju postojan je za svu drvenu građu, budući da odbija vlagu; on je toksičan i za insekte. Bakarni naftenat u istoj koncentraciji i rastvaraču takođe je pogodan za impregnaciju građe pod pritiskom, mada zaostaje za prethodnim antiseptikom zbog odavanja mirisa i boje. Na-pentahlorofenat i Zn-hlorid u 5%, odnosno 3% vodenom rastvoru, odlična su sredstva ako se žele eliminisati pomenute nepovoljne strane drugih antiseptika. Na-fluorid, zbog toksičnosti za čoveka, ne sme biti korišćen za zgrade gde se čuva hrana, ali je njegov 4% rastvor inače vrlo fungicidan. Kiseli Mg-silikofluorid u 5% rastvoru takođe konvenira za zaštitu drveta i za dezinfekciju cigle i kamena, odnosno ležišta greda⁽²²⁸⁾. On se ne sme upotrebiti ako drvo dolazi u dodir sa stakлом i metalima, zbog velike korodivnosti ove soli.

Osim impregnacije pod pritiskom, uljani i vodenii rastvori antiseptika mogu se primeniti putem potapanja građe u hladne i toplo-hladne rastvore, na način koji je ranije opisan. Potapanje spoljne drvenarije (ramovi za prozore, oplate i dr.) 50—60 minuta u 5% pentahlorofenolu dao je pri ispitivanju najbolju zaštitu građe (preko 7 god.). Sličnu zaštitu daje Cu-naftenat, koji sadrži oko 0,5% metalnog bakra⁽²⁰⁸⁾.

Premazivanje i prskanje građe antisepticima pre ugradnje ili u toku održavanja zgrade takođe je korisno, mada manje efikasno od potapanja. Ove mere treba povremeno sprovoditi u podrumima i vlažnim delovima zgrade. Premazivanje građe efikasnije je ako se izvrši u dva maha, sa razmakom od 1 časa. Od sredstava su najefikasnija: 5% pen-